

שטח הפקר - הבלוג של ורד לי

רשמים מעימות עם המשטרה בזירת זנות

ורד לי 19:56 | 30.08.2014

ביום רביעי, ה-20 באוגוסט, הזדמן לי לחוות מקרוב את יחס המשטרה בזירת הזנות שבמתחם הטרנסג'נדריות בתחנה המרכזית הישנה. השעה היתה 1:00 בלילה וישבתי לראיון עם שלוש טרנסג'נדריות במתחם קרית המלאכה. יחד עמי היו שני מתנדבי פרויקט יזה"ר, איסר פולניצר, בן 62, וגלעד בן-זאב, בן 43, המסיירים בלילה במתחם התחנה המרכזית הישנה ומחלקים להומלסים, המכורים ועובדי הזנות מזרקים ואמצעי מניעה תוך ניסיון ליצירת קשר אנושי ומתן סיוע הומניטרי בסיסי.

אוכלוסיית הטרנסג'נדריות בזנות היא המוחלשת והמותקפת ביותר בזירת הזנות בתחנה המרכזית הישנה. הנראות של אוכלוסיית הטרנסג'נדריות בזירת הרחוב גבוהה והן חשופות יותר מאוכלוסיות אחרות הלכודות במעגל הזנות למעשי תקיפה, שוד, הטרדות ואלימות מילולית, פיזית ומינית מצד לקוחות והעוברים והשבים ברחוב.

רבים מהאירועים האלה אינם מדווחים כלל למשטרה. הטרנסג'נדריות העובדות בזנות מספרות שחוסר האמון במשטרה נוצר מהתנהגות אלימה ומזלזלת כלפיהן מצד לובשי המדים.

בפוסט "[מה עושה שוטר כשטרנסג'נדרית בזנות מסרבת לתת לו את מספר הטלפון שלה](#)" ("שטח הפקר", 2.4.2014) אפשר למצוא הדהוד לאלימות משטרתית המופנית כלפי אוכלוסייה זו.

שקעתי בשיחה עם שלוש הטרנסג'נדריות שהתעלמו מרכבי הלקוחות שנסעו במתחם. שלושה גברים ברכב הטרידו את אחת הטרנסג'נדריות. "אני לא מעוניינת", חזרה והבהירה להם, אבל הם לא הרפו, סירבו לקבל 'לא' מאישה טרנסג'נדרית בזנות. הם עצרו את רכבם מולה והפצירו בה להצטרף אליהם. רק כדי למנוע פקק הם נאותו לנוע, אבל כעבור דקה חזרו והמשיכו לדרוש שתכנס לרכבם. "אני לא מעוניינת", שבה ואמרה והם המשיכו לשדל. מבטה המוטרד הסגיר הכל. "אני מפחדת לעלות לרכב שיש בו שלושה גברים", הסבירה בתמצות, "כסף אני לא אקבל מהם".

למרות האווירה האפולולית שבמתחם השיחה היתה נינוחה. הטרנסג'נדריות שיתפו בעליצות ובחינויות מהולה בעצב קיומי איך משפיעה המלחמה בעזה על סצנת הזנות. "מאז תחילת הלחימה הלקוחות התחילו לשאול אותנו 'את ערביה? את יהודייה?', סיפרה דנה, טרנסג'נדרית ישראלית, בת 38. "הם מבררים עכשיו את הזהות ולא בוחרים בערביות".

השיחה התמשכה ברוגע כשלפתע הגיחה ניידת משטרתית ועצרה בחריקת בלמים. כל רכבי הלקוחות התנדפו מהזירה באחת. שני שוטרים צעירים יצאו מהניידת, סקרו אותנו ממושכות במבטם ועטו על ידיהם במופגן כפפות. רק לאחר שהתחמשו בכפפות העזו להתקרב אלינו.

אחד השוטרים נשאר בסביבת הניידת, בעוד שהשוטר השני התקרב לאיסר פולניצר, בן ה-62, ופקד עליו בצעקה "גש לניידת". "אני אזרח, אני מתנדב, אני לא מוכן שתדבר אלי ככה", הגיב פולניצר. השוטר זעם והעצים את טון הדיבור: "אמרתי, גש לניידת". פולניצר, המתנדב כארבע שנים בסיורי לילה בתחנה המרכזית מטעם פרויקט יזה"ר המופעל על ידי משרד הבריאות בשיתוף הרשות למלחמה בסמים והוועד למלחמה באיידס, נחרד מהסגנון והעיר שוב לשוטר: "אני לא מוכן לצורת דיבור כזאת. אתה עובד ציבור, תגיד 'בבקשה', אל תדבר אלי ככה". השוטר החל לאבד שליטה. הוא חג סביב פולניצר שעישן מקטרת והטיח בו בצעקות: "אני רואה שהחומר שאתה מעשן עולה לך למוח". פולניצר לא הגיב. השוטר חזר על דבריו שוב: "אני רואה שהחומר שאתה מעשן עולה לך למוח". פולניצר התעלם, ניגש לניידת והציג תעודת מתנדב. גלעד בן-זאב פעל בצורה דומה.

"הוא היה אלים ואדנותי ויצר אווירה נפיצה", אומר פולניצר. "היה ברור לי שאם רק הייתי מבקש ממנו לנהוג על פי החוק ולהזדהות הוא היה משתמש בסמכות שלו בצורה לא נאותה ומסבך אותי. ויתרתי על זה. לא התחשק לי להעביר את הלילה באבו-כביר".

הטרנסג'נדריות המורגלות בהליך הרישום המשטרתי ניגשו בצייתנות, בשתיקה, מבלי שאפילו התבקשו על ידי השוטר, הן התקרבו ללא התנגדות או תהייה לניידת ומסרו את מספרי תעודות הזהות שלהם.

כל אותה עת המשכתי לשבת במקומי והשקפתי בריכוז על הנעשה. השוטר התקדם לעברי. בקול גבוה ומתכתי ציווה: "קומי לניידת". "למה אני צריכה לקום לניידת?" ניסיתי להבין. "קומי לניידת", הוא חזר בקול גבוה, תקיף וכעוס יותר, כשהוא מותח את המילים בהדגשה מאיימת. "אתה מוכן להסביר לי מה עשיתי?", שאלתי.

השוטר הידק את הכפפות. "את רוצה את זה בכוח?", הוא צעק והסתכל בי בעיניים רושפות. האווירה היתה אלימה. שפת הגוף שלו הבהירה שעוד שאלה מצדי, הוא מגיב בהסתערות. התבוננתי בו בשתיקה וקמתי לעבר הניידת המשטרתית. הוא ליווה אותי. כשהוא נכנס לרכב הצגתי בפניו תעודת עיתונאי. "אני כתבת הארץ", הזדהיתי. הוא התבונן בתדהמה בתעודה שהגשתי לו, הפך אותה שוב ושוב. הוא ניסה לשמור על ארשת פנים קפואה, התבונן בחברו בחצי חיוך והקיש את תעודת הזהות בלוח המקשים שברכב הניידת. כעבור שנייה החזיר לי את התעודה. רגע לפני שעמד לסגור את דלת הניידת הערתי לו: "תגיד תודה, שלום, לילה טוב". הוא לא התייחס, טרק את דלת הניידת המשטרתית עזבה במהרה את הזירה.

היינו נסערים. "אני מתנדב באיזור הזה כבר ארבע שנים וזאת הפעם הראשונה שאני נתקל ביחס מחפיר כזה כלפינו מצד המשטרה", ציין פולניצר. "השוטרים מכירים אותנו ואת הפעילות שלנו ומאוד מכבדים אותנו. בהתחלה כשלא הכירו הם היו שואלים בצורה תרבותית 'מי אתם?' ואיך שהיינו מזדהים ומראים תעודות הם היו מדברים איתנו בנימה מכבדת".

"בתל-ברוך זה לא היה קורה", אמרה דנה בחיוך תוך ניסיון לרכך את האווירה המתוחה. "בתל-ברוך השוטרים אדיבים, מנומסים. הם באים אליך ואומרים 'שלום, מה שלומך? אפשר בבקשה לראות תעודת זהות?'. כאן הם אלימים, ברוטליים. שני אלה היו אלימים במיוחד. כנראה שניים חדשים שמתלהבים מהתפקיד", פירשנה.

מיד אחרי הסתלקות השוטרים מהזירה חזרו הלקוחות, ואיתם הרכב של שלושת הבחורים שהמשיכו להטריד את הטרנסג'נדרית. תהיתי מדוע המשטרה לא מטפלת בתופעה הזאת. איך ייתכן שאחרי כל כך הרבה מקרי תקיפה, מעשי אלימות וניסיון רצח של טרנסג'נדריות שאירעו במתחם התחנה המרכזית הישנה מי שנתבע לבסוף להזדהות בזירת הזנות ולמסור פרטי תעודת זהות כאילו היה עבריין הם עובדי הזנות, ולא הלקוחות.

אבל התוגה הציפה אותי בעיקר בשל הסגנון האלים של השוטרים. היה ברור לי שאם אותם שוטרים היו מבקשים ממני פרטים בחלק אחר של העיר, למשל, בצפון תל-אביב, נימת דיבורם והתנהלותם היתה שונה. בזירת זנות, בה מצויות נשים טרנסג'נדריות העובדות בזנות, הם הרשו לעצמם במהלך מילוי תפקידם לנהוג באלימות, ליצור אווירה משפילה ולנקוט בהתנהגות ביריונית. התחושה שלי ושל מתנדבי יזה"ר היתה שאם היינו מבקשים מהשוטרים פרטים, כפי שהחוק מתיר, היינו מסיימים את הלילה בבית החולים איכילוב או בבית המעצר אבו-כביר.

בעבודתי העיתונאית אני מורגלת לבקש בכל פוסט/כתבה תגובה. הפעם אני מסירה את הכפפות ומוותרת על בקשת תגובה מדוברות המשטרה אחרי שנכחתי לראות בעצמי את ההתנהגות הברוטלית של השוטרים בזירה.